

TA'LIM MUASSASALARI BOSHQARUVINI RAQAMLASHTIRISH VA INTEGRATSIYALASHUV MEXANIZMLARI

Imamaliyev Ulugbek Turapbayevich

A.Avloniy nomidagi pedagogik mahorat milliy instituti 13.00.07 –

Ta'limda menejment ixtisosligi bo'yicha mustaqil tadqiqotchisi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20262226>

Annotatsiya. Mazkur tezisdagi ta'lim muassasalari boshqaruv tizimini raqamlashtirish jarayonlari, ta'lim boshqaruvida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish hamda turli axborot tizimlari o'rtasidagi integratsiyalashuv mexanizmlarining nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi.

Shuningdek, ta'lim tizimida raqamli boshqaruv platformalarini joriy etishning samaradorligi, boshqaruv jarayonlarini avtomatlashtirish hamda ta'lim sifatini oshirishdagi ahamiyati yoritilgan. Raqamli texnologiyalar asosida boshqaruvni tashkil etish ta'lim muassasalari faoliyatining samaradorligini oshirish, ma'lumotlar almashuvini tezlashtirish va boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayonini optimallashtirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: raqamlashtirish, ta'lim boshqaruvi, integratsiya, raqamli platforma, elektron boshqaruv, axborot texnologiyalari.

Аннотация. В данной работе рассматриваются вопросы цифровизации управления образовательными учреждениями, использования современных информационно-коммуникационных технологий и механизмов интеграции информационных систем в образовательном процессе.

Особое внимание уделяется внедрению цифровых платформ управления, автоматизации административных процессов и повышению эффективности управления образовательными учреждениями. Отмечается, что цифровизация системы управления образованием способствует повышению прозрачности, эффективности и качества образовательных услуг.

Ключевые слова: цифровизация, управление образованием, интеграция, информационные технологии, цифровые платформы, электронное управление.

Annotation. This thesis examines the digitalization of management processes in educational institutions and the mechanisms of integration between information systems used in educational management.

It analyzes the role of modern information and communication technologies in improving management efficiency and enhancing the quality of education. The study highlights the importance of implementing digital platforms, automating administrative processes, and creating an integrated information environment in educational institutions.

Keywords: digitalization, educational management, integration, digital platforms, information technologies, e-management.

Dolzarbliigi. Bugungi kunda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish va boshqaruv jarayonlarini takomillashtirish global miqyosda muhim masalalardan biri hisoblanadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi natijasida ta'lim tizimida ham boshqaruv jarayonlarini raqamlashtirish va avtomatlashtirish zarurati yuzaga kelmoqda.

Raqamli texnologiyalarni joriy etish ta'lim muassasalari boshqaruvini samarali tashkil etish, ma'lumotlarni tezkor qayta ishlash va ta'lim sifatini oshirish imkonini beradi.

Hozirgi davrda ta'lim muassasalari boshqaruvini raqamlashtirish orqali ta'lim jarayonini monitoring qilish, o'qituvchilar va talabalar faoliyatini tahlil qilish hamda boshqaruv qarorlarini tezkor qabul qilish imkoniyatlari kengaymoqda.

Shu sababli ta'lim muassasalari boshqaruvini raqamlashtirish va integratsiyalashuv mexanizmlarini takomillashtirish ilmiy tadqiqotlarning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini raqamlashtirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilangan.

Jumladan, mamlakatimizda ta'lim tizimini rivojlantirish, zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish hamda elektron boshqaruv tizimlarini yaratish bo'yicha qator normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilingan.

“Raqamli O'zbekiston – 2030” strategiyasi, shuningdek ta'lim tizimini rivojlantirishga qaratilgan prezident qarorlari ta'lim muassasalari faoliyatini raqamlashtirish, elektron boshqaruv tizimlarini joriy etish va ta'lim jarayonini integratsiyalashgan axborot tizimlari asosida tashkil etishga qaratilgan.

Tadqiqotning maqsadi: Ta'lim muassasalari boshqaruvini raqamlashtirish jarayonlarini ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilish, boshqaruv tizimida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlarini o'rganish hamda ta'lim muassasalari faoliyatini samarali tashkil etishda raqamlashtirish va integratsiyalashuv mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha ilmiy taklif va tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Tadqiqotning vazifalari:

1. Ta'lim muassasalari boshqaruvini raqamlashtirishning nazariy asoslarini tahlil qilish.
2. Ta'lim boshqaruvida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'rni va ahamiyatini aniqlash.
3. Ta'lim tizimida raqamlashtirish jarayoniga oid normativ-huquqiy hujjatlarni o'rganish.
4. Ta'lim muassasalari boshqaruvida integratsiyalashuv mexanizmlarining amaliy ahamiyatini tahlil qilish.
5. Raqamli boshqaruv tizimlarini joriy etish orqali ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish imkoniyatlarini aniqlash.
6. Ta'lim muassasalari boshqaruvini takomillashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

Ta'lim muassasalari boshqaruvini raqamlashtirish jarayonlari. Ta'lim muassasalarini boshqarishda raqamli texnologiyalarni joriy etish bir necha muhim yo'nalishlar asosida amalga oshiriladi.

Jumladan, elektron hujjat aylanishi, raqamli monitoring tizimi, masofaviy ta'lim platformalari hamda ma'lumotlar bazasini boshqarish tizimlari keng qo'llanilmoqda.

Raqamlashtirish jarayoni boshqaruv faoliyatining turli bosqichlarini qamrab oladi. Bu jarayon orqali ta'lim muassasalarida ma'lumot almashinuvi tezlashadi, hujjatlarni yuritish jarayoni soddalashadi hamda boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayoni yanada samarali tashkil etiladi.

Ta'lim tizimini raqamlashtirishga oid davlat qarorlari

1-jadval

№	Normativ hujjat	Mazmuni
1	“Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi	Davlat boshqaruvi va ta’lim tizimini raqamlashtirishni rivojlantirish
2	Ta’lim tizimini rivojlantirishga oid prezident qarorlari	Ta’lim muassasalarida axborot texnologiyalarini joriy etish
3	Elektron hukumat tizimini rivojlantirish qarori	Davlat boshqaruvini raqamlashtirish
4	Oliy va umumiy ta’lim tizimini modernizatsiya qilish qarorlari	Raqamli ta’lim platformalarini rivojlantirish

Yuqoridagi jadvalda ta’lim tizimini raqamlashtirishga oid muhim davlat qarorlari keltirilgan. Ushbu normativ-huquqiy hujjatlar ta’lim muassasalarida zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etish, boshqaruv tizimini avtomatlashtirish hamda ta’lim jarayonini samarali tashkil etishga qaratilgan. “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi mamlakatimizda raqamli iqtisodiyot va raqamli boshqaruv tizimini rivojlantirishni nazarda tutadi.

Mazkur strategiya doirasida ta’lim tizimida ham raqamli platformalarni joriy etish, elektron ta’lim resurslarini yaratish hamda ta’lim jarayonini zamonaviy texnologiyalar asosida tashkil etish vazifalari belgilangan.

Shuningdek, ta’lim tizimini rivojlantirishga qaratilgan prezident qarorlari ta’lim muassasalarini zamonaviy texnika va axborot texnologiyalari bilan ta’minlash, elektron boshqaruv tizimlarini joriy etish hamda ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Bu esa o‘z navbatida ta’lim muassasalari faoliyatining shaffofligi va samaradorligini oshirishga imkon yaratadi.

Xulosa. Ta’lim muassasalari boshqaruvini raqamlashtirish zamonaviy ta’lim tizimini rivojlantirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Raqamli texnologiyalarni joriy etish boshqaruv jarayonining samaradorligini oshirish, ma’lumot almashuvini tezlashtirish hamda ta’lim sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

Shuningdek, ta’lim boshqaruvini raqamlashtirish orqali ta’lim muassasalari faoliyatini samarali tashkil etish, boshqaruv qarorlarini tezkor qabul qilish hamda ta’lim jarayonini monitoring qilish imkoniyatlari kengayadi. Kelgusida ta’lim muassasalari boshqaruvini raqamlashtirish jarayonini yanada takomillashtirish, zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish va integratsiyalashgan boshqaruv tizimlarini yaratish muhim vazifalardan biri bo‘lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. **“Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risidagi** Farmon. Toshkent, 2020.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. *****“Ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”***gi** qaror. Toshkent.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. ***“Oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi to‘g‘risida”**gi Farmon. Toshkent, 2019.
4. Xodjayev B.X. **Ta’lim menejmenti**. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
5. Ishmuhamedov R.J., Abduqodirov A.A. **Ta’limda innovatsion texnologiyalar**. – Toshkent, 2017.
6. Abduqodirov A.A., Hayitov A.H. **Axborot texnologiyalari va ta’lim jarayoni**. – Toshkent: Fan, 2019.
7. Turdiyev B., Karimov N. **Ta’lim tizimida axborot texnologiyalaridan foydalanish**. – Toshkent, 2020.
8. UNESCO. **Digital Transformation in Education**. Paris, 2021.
9. World Bank. **Digital Technologies in Education Systems**. Washington DC, 2020.